VIBORG KOMMUNE

Bestemmelser, retningslinjer og anbefalinger til forebyggelse af ulykker og sikring af beredskab.

RETNINGSLINJER OG ANBEFALINGER FOR

VANDAKTIVITETER

BØRN OG UNGE, VIBORG KOMMUNE

RETNINGSLINJER OG ANBEFALINGER FOR VANDAKTIVITETER

1. Indledning

Bestemmelserne, retningslinjerne og de anbefalinger, som nævnes på de kommende sider, er det tilsyn, der som minimum skal etableres til forebyggelse af ulykker og til sikring af beredskab til livredning i forbindelse med vandaktiviteter under Børn og Ungeforvaltningen i Viborg Kommune.

Den enkelte leder (skole) kan derudover fastsætte yderlige retningslinjer. - Det er altid lederens ansvar.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning 02
2. Generelt 03
2.1 Planlægning, organisering, logistik og forholdsregler 04
2.1.1 Badning 04
2.1.2 Rammerne 04
2.1.3 Tilsynsførende 04
2.2 Badning fra/i; strand, å, sø, havnebassin og lignende 04
2.2.1 Livredderen 04
2.3 Badning i vandland, forlystelsesparker og lignende 04
3. Sejlads 07
3.1 Indledning 07
3.1.1 Forældretilladelse 07
3.1.2 Forsikring 07
3.1.3 Uddannelse 07
3.2 Aktiviteter og ture 08
3.2.1 Tur efter evne 08
3.2.2 Vejr 08
3.2.3 Inden der sejles 08
4. Relevante hjemmesider 10
5. Eksempel på forældretilladelse 11

BILAG: Eksempel på sikkerhedsinstruks (se indstik el. viborgungdomsskole.dk - Profil - Redskaber)

2. Generelt

• Ved indendørs vandaktivitet. Mindst én af medarbejderne SKAL inden for det seneste år have bestået Bassin Livredderprøven[1]. Øvrigt personale skal kunne svømme og kunne foretage førstehjælp.

• Ved udendørs vandaktivitet ANBEFALES det, at mindst én af medarbejderne BØR inden for det seneste år have bestået Åbent Vand Livredderprøven[2]. Øvrigt personale skal kunne svømme og kunne foretage førstehjælp.

• Ved badning på offentlige steder, er det ALTID personalets ansvar at holde opsyn med deltagerne.

• Vandaktiviteter må alene finde sted, hvis det kan foregå under fuldt ud trygge og sikre forhold.

• Ved aktiviteter som; Kano, kajak mv. som kræver certificering, skal deltagerne enten have gyldigt bevis eller være under uddannelse. I sidstnævnte tilfælde skal en instruktør være med deltagerne. Søfartsstyrelsen kræver, at der foreligger en sikkerhedsinstruks, som skal være tilgængelig for deltagere og passagerere. Herudover kræves det, at der er min. ét besætningsmedlem. Se mere under afsnit 3. Søfartsstyrelsen har sammen med dansk førstehjælpsråd udarbejdet kurset førstehjælp ombord på mindre fartøjer og i søsport.

---

1 Ved indendørs vandaktiviteter som eks. svømmehal, badeland og lign. Bassinlivredderprøven gælder kun i det bassin prøven er aflagt. Hvis én prøve skal gælde andre steder, skal der hvor prøven er aflagt være dybere, end i det bassin, prøven er aflagt, og kræver derudover en underskrift fra den pågældende bademester. (Bademesteren vil vise de særlige forhold, som gør sig gældende i det bassin, han har ansvaret for). Hvis eks. badelandet stiller med livredder er det ikke nødvendigt at medarbejderen er livredder.

2 Ved udendørs vandaktiviteter som eks. badning udenfor, svømning i havnebassiner/søer mv., udendørs vandland og lign. samt ved kano, kajak, sit on top-kajakker, SUP, jolle, båd mv. Åbent Vand Livredderprøven gælder alle disse steder, men IKKE ved eks. Vesterhavet eller andre steder, som er karakteriseret ved *uroligt vand*. Åbent Vand Livredderprøven er ikke et krav, men en anbefaling.

2.1 Planlægning, organisering, logistik og forholdsregler

2.1.1 Badning samt andre vandaktiviteter skal tilrettelægges under størst muligt hensyn til deltagernes sikkerhed. Det vil sige, at der i enhver situation fortages en konkret vurdering, der afgør, om der skal etableres tilsyn ud over minimumskravene.

2.1.2 Rammerne skal ses som minimum til planlægningen og organiseringen af tilsynet. Der bør altid tages udgangspunkt i såvel den voksnes kendskab til deltagernes aldre og svømmefærdigheder samt evnen til at overholde aftaler.

2.1.3 Tilsynsførende er en voksen, med en gyldig livredderprøve, som har ansvar for tilsynet med deltagerne. Alt efter aktivitetens art kan også andre voksne have opgaver i forhold til deltagerne.

Ud over minimumskravene kan arten og omfanget af tilsynet ikke på forhånd fastlægges. Tilsynet skal afpasses efter den konkrete aktivitet.

Det påhviler den enkelte leder at sikre sig, at de nødvendige sikkerhedskrav i forbindelse med vandaktiviteter er opfyldt. Samtidig påhviler det den tilsynsførende at have nødvendigt kendskab til det sikkerhedsudstyr, som findes på stedet. Dette forhåndskendskab SKAL anses for at være en del af den almindelige planlægning af aktiviteten.

Badning og vandaktiviteter kræver tilladelse fra forældremyndighedsindehaveren. Tilladelsen til badning omfatter badning fra strand, badning i søer og åer samt offentlige svømmehaller, badelande og forlystelsesparker med vandaktiviteter.

2.2 Badning fra/i strand, å, sø, havnebassin og lignende

2.2.1 Livredderen
Skal have en mobiltelefon til rådighed under badningen.
Skal inden aktiviteten have orienteret sig om følgende:

- Bade stedets fysiske udformning, herunder oversigts- og læ forhold
- Dybde- og bundforhold
- Strømforhold
- Vandets temperatur. (Minimum 10 grader)
- Vejrforhold
- Alarmering og forholdsregler i tilfælde af ulykke
- Til- og adgangsveje

2.3 Badning i vandland, forlystelsesparker og lignende

Vandland, forlystelsesparker og badelande har interne regler. Det er vigtigt at orientere sig om disse regler på forhånd, så man kan vurdere, hvad der skal til for at badningen kan foregå forsvarligt.

Dér, hvor der i forvejen er mange andre personer i vandet på samme tid, bør det for overskuelighedens skyld vurderes, om antallet af tilsynsførende/livreddere bør øges.

3. Sejlads

3.1 Indledning

Når man sejler som skole eller institution, er det erhvervsmæssig sejlads jf. Søfartsstyrelsen. Dette gør sig gældende uanset om det er en kano/kajak et Stand Up Paddle board eller en RIB båd. Derfor er der krav om sikkerhedsinstruks[3] og uddannet besætningsmedlem[4].

Det kan ikke forventes, at der vil foreligge anbefalinger for enhver tænkelig aktivitet på vandet. Der vil således være forskel på tilsyn og forebyggende forholdsregler samt i den sikkerhedsinstruks, der udarbejdes til aktiviteten, når man eks. skal have en gruppe med i en turbåd på Silkeborgsøerne, eller når man er på kajak/kanotur på Gudenåen, eller når der sejles i en RIB båd.

3 Se bilag 1, Sikkerhedsinstruks.
4 Se retsinformation.dk - Bekendtgørelse om mindre fartøjer, der medtager op til 12 passagerer

3.1.1 Forældretilladelse

Der skal foreligge en tilladelse fra forældremyndighedsindehaveren[5] og tilladelsen opbevares af den pågældende skole. Indgår sejladsen som en tilbagevendende aktivitet, kan forældreaccepten indhentes for hele året. Forældrenes accept overfører ikke ansvaret fra skolen til forældrene. Tilkendegivelsen skal ses som en accept af, at deres barn kan deltage i en aktivitet, hvori der på trods af forebyggende foranstaltninger kan forekomme risiko.

3.1.2 Forsikring

Skolerne har ikke en forsikring, som dækker ved ulykke. Det er forældrenes ansvar at undersøge, om de har en forsikring, som dækker. Ulykkesforsikringen dækker normalt.

3.1.3 Uddannelse

Det personale, som deltager i kano- og kajakaktiviteter, skal have uddannelsesbevis(er) (certificering) i sejlads for den pågældende aktivitet.

Kajak: IPP 2[6] eller lign. for instruktører mindstekrav til uddannelse Kajakinstruktør 1.
Kano: IPP 2 eller lign. eller for instruktører mindstekrav til uddannelse kanoinstruktør 1.
SUP: IPP1 eller lign.

Se skema her. Nyeste version findes altid på kano-kajak.dk

Uddannelserne bygger på de vejledende retningslinjer fra Dansk kano- og kajakforbund. Det er ledelsens ansvar i samarbejde med medarbejderne, at diverse beviser og uddannelser vedligeholdes og holdes ajour.

5 Se bilag 2, Forældretilladelse.
6 Der findes andre uddannelser som er gældende. I Danmark kunne det være Kanosamrådets Uddannelser.

3.2 Aktiviteter og ture

Ved alle aktiviteter forudsættes det, at vind-, dybde-, strøm- og temperaturforhold samt deltagernes forudsætninger er inddraget i vurderingen af forsvarligheden i afviklingen af aktiviteten. Det forudsættes desuden, at fartøjet ikke medbringer flere personer, end det er beregnet til.

3.2.1 Tur efter evne
Alle ansatte har et ansvar for, at ture planlægges ud fra dette princip. Tur efter evne handler om erfaring. At kende gruppens og de enkelte deltageres begrænsninger (psykiske, fysiske og tekniske færdigheder). Alt dette munder ud i en sikkerhedsvurdering ud fra gruppens samlede evne.

3.2.2 Vejr
Vejret har en afgørende betydning. Da det ikke er fornuftigt at opholde sig på åbent vand i forbindelse med torden på grund af lynene, gælder det om at søge land så hurtigt som muligt, hvis det trækker op til torden. Hvis der er meldt tordenvejr, bør man overveje, om man skal sejle ud. Herunder skal de generelle risikomomenter som vejret udgør; vind, underafkøling og andre farer altid iagttages og tages seriøst.

Koldt vand defineres som vand under 10 grader. Dette er minimumstemperaturen for aktiviteter uden anden tilladelse fra lederen.

3.2.3 Inden der sejles
Der skal under sejlads i mindre fartøjer (båd, RIB båd, kano, kajak, SUP mv. bæres godkendte veste, som er egnet til aktiviteten.

- Alle deltagere skal under kanosejlads bære godkendte redningsveste.
- Alle deltagere skal under kajaksejlads bære godkendte rednings- eller svømmeveste.
- Deltagerne skal være bekendte med organiseringen og afviklingen af aktiviteten, herunder sikkerhedsinstruksen.

Mobiltelefon skal medbringes for at kunne tilkalde hjælp og for at kunne tjekke vejrudsigter, og kunne skabe kontakt med andre medarbejdere på turen. Telefonen skal bæres på kroppen, således man let kan få fat i den. Man kan ikke sikre sig, at der er dækning i det område, man vil sejle i, men tage sine forholdsregler (mobilen pakkes vandtæt).

Prøveture foregår i et afgrænset område i nærheden af land, hvor deltagerne kan bunde (eks. Søbadet, Viborg).

Inden turroning (uanset om det er kano, kajak eller SUP) skal deltagerne have:

- Udstyrskendskab: Viden om hvordan udstyret fungerer.
- Viden om bådstabilitet: Indstillinger, sikkerhedsudstyr, padler /pagaj), pakning og lign. bæren af udstyret, ind - og udstigning af båden.
- Viden om påklædning: (Våddragter, regntøj, alm. tøj.) forskelligt efter årstiderne.
- Oplysning om vind og vejr, generelle færdselsregler i naturen og ved kyster, søer og åer.
- Førstehjælp: HVEM, HVAD, HVOR.
- Deltaget i kæntringsøvelser, entrering af båden på vandet, makkerredning
- Deltaget i redningsøvelser, egen redning og makkerredning.
- Roteknik, styring af båden, bugsering.

4. Relevante hjemmesider

God grundviden
soefartsstyrelsen.dk - Skole- og udlejningssejlads

Bekendtgørelse
retsinformation.dk - Bekendtgørelse om mindre fartøjer der medtager op til 12 passagerer

Syn, godkendelse og registrering
retsinformation.dk - Bekendtgørelse om mindre fartøjer der medtager op til 12 passagerer
Bilag 2

Krav til bådføreren
retsinformation.dk - Bekendtgørelse om besætningsfastsættelse for mindre erhvervsfartøjer og grønlandske fiskefartøjer, som medtager op til 12 passagerer i indenrigsfart i Danmark og langs Grønlands kyster
Kapitel 2

Krav til besætningsmedlem
retsinformation.dk - Bekendtgørelse om besætningsfastsættelse for mindre erhvervsfartøjer og grønlandske fiskefartøjer, som medtager op til 12 passagerer i indenrigsfart i Danmark og langs Grønlands kyster
Kapitel 3

5. Eksempel på forældretilladelse

Samtykkeerklæring

Viborg Ungdomsskole tager ofte på ture, der er udenfor de normale rammer på Ungdomsskolen. Derfor vil vi gerne med jeres tilladelse og oplysninger, tage jeres barn med på vores ture og give hinanden en god oplevelse.

Tilladelser
Jeg giver hermed tilladelse til, at:
Navn:_____
CPR-nr:_____
kan deltage i aktiviteter, hvor der indgår:
o Fodo (sæt x) Ja:___ Nej:___
o Kørsel i personalets private biler (sæt x) Ja:___ Nej:___
o Klatreaktiviteter (sæt x) Ja:___ Nej:___
o Kano- og kajakaktiviteter (sæt x) Ja:___ Nej:___
o Windsurfing og SUP (paddleboards) (sæt x) Ja:___ Nej:___
o RIB-bådssejlads og tuba (sæt x) Ja:___ Nej:___
o Svømmeaktiviteter ved fjord eller sø (sæt x) Ja:___ Nej:___

Kan dit barn svømme 200 meter? (sæt x) Ja:___ Nej:___

Helbredsmæssige forhold
Har dit barn helbredsmæssige forhold, som kræver særlig medicin eller behandling, som Ungdomsskolen skal være opmærksom på?
JA_____ (sæt x) NEJ_____ (sæt x)
Hvis ja, beskriv venligst:
_____
_____

Tilladelserne gælder indtil eleven er udmeldt af Ungdomsskolen, eller indtil forældrene/værgen skriftligt trækker den tilbage.

Deltagelse i ungdomsskoleaktiviteter foregår på egent ansvar.
Viborg Kommune har ikke tegnet en generel ulykkesforsikring for eleverne. Normalt vil det være familiens egen indbo-, ulykkes- og ansvarsforsikring der dækker.
Dog har Ungdomsskolen tegnet den lovpligtige passageransvarsforsikring, samt følger Søfartsstyrelsens regler og retningslinjer.

Viborg Ungdomsskole har vedtaget følgende forbudsregler:
Alkohol er forbudt at medbringe eller indtage. Overtrædelse af forbuddet vil, foruden inkrimering af forældrene, medføre hjemsendelse for egen/forældrenes regning.
Narkotika er forbudt at medbringe eller indtage. En overtrædelse medfører politianmeldelse og hjemsendelse for egen/forældrenes regning.
Energidrikke såsom Redbull, Cult og lign. er det forbudt at medbringe eller indtage.
Hjemsendelser sker først efter aftale med forældrene og ungdomsskolelederteamet.

Kontaktinformation
Forældres/værges navn: _____
Telefonnummer: _____

_____
Dato og elevens underskrift Dato og forældres/værges underskrift

NB: Denne samtykkeerklæring skal være underskrevet og afleveret til Ungdomsskolen eller dennes repræsentant inden aktiviteten igangsættes.

VIBORG KOMMUNE

Børn & Unge, Viborg Ungdomsskole
Reberbanen 13, DK- 8800 Viborg

VIBORG UNGDOMSSKOLE

Udarbejdet til brug i Viborg Kommune
Januar 2021
Redigeret november 2022

Af: Nicolai Stensdal Munck,
projektleder, Viborg Ungdomsskole

Viborg Ungdomsskole
Reberbanen 13
8800 Viborg
Tlf. 8787 1900

Find elektronisk version af brochure og bilag på
viborgungdomsskole.dk - Profil - Redskaber

VIBORG KOMMUNE